

Obudowa Multimedialna
Doradztwa Zawodowego

Z A W Ó D

GÓRNIK PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY

(811112)

Informacja zawodoznawcza do pracy z uczniami klas VII – VIII szkoły podstawowej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Material został przygotowany w ramach projektu „Opracowanie wysokiej jakości multimedialnych informacji zawodoznawczych dla 141 zawodów szkolnictwa zawodowego” (nr POWR.02.14.00-00-1004/20) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w odpowiedzi na konkurs „Przygotowanie i udostępnienie multimedialnych zasobów wspierających proces doradztwa edukacyjno-zawodowego (nr POWR.02.14.00-IP.02-00-001/20)”.

Informacja zawodoznawcza przeznaczona jest do pracy z uczniami klas VII–VIII szkoły podstawowej, w tym dla doradców zawodowych lub innych nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego.

Informacja jest elementem zasobów multimedialnych wspierających proces doradztwa zawodowego.

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK	5
CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE	9
1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE	10
2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	11
NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	12
DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW	13
CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE	14
1. DANE ZAWODOZNAWCZE	14
SYNTEZA ZAWODU – GÓRNIK PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY	14
GŁÓWNE ZADANIA ZAWODOWE	14
KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE	15
WARUNKI PRACY	15
PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE	16
PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM ZAWODZIE LUB SZKOLE	17
PLUSY I MINUSY ZAWODU	18
TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY	18
TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY	20
WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY GÓRNIKA PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY – PRZYKŁADOWE PRZYRZĄDY POMIAROWE, NARZĘDZIA I URZĄDZENIA WYKORZYSTYWANE W PRACY	21
OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA	23
2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE	24
MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI – GÓRNIK PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY	25
3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY	27
ZAPOTRZEBOWANIE	27
PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO NA KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY	27
ZAROBKI	32
GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA	33
SZKOŁY PROWADZĄCE KSZTAŁCENIE W ZAWODZIE	34
4. STATYSTYKI ORAZ INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKÓŁ	34
WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH	36

CZĘŚĆ III- MATERIAŁY POMOCNICZE	38
NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH – PRZYDATNE LINKI	38
NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ	39
PRASA BRANŻOWA	39
IMPREZY BRANŻOWE	39

SŁOWNIK

Zawód – stanowi źródło dochodów i oznacza zestaw zadań (czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. W zawodach szkolnictwa branżowego zostały wyodrębnione kwalifikacje. Zawody mogą być jednokwalifikacyjne lub dwukwalifikacyjne.

Zadania zawodowe – to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu. Układ czynności zawodowych powiązany jednym celem działania kończącym się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. Jest to podstawowa jednostka aktywności zawodowej w ramach danego zawodu, stanowiąca logiczny zbiór czynności zawodowych o określonym celu i okresie realizacji, umożliwiającą sporządzenie opisu zawodu.

Szkoła ponadpodstawowa – to czteroletnie liceum ogólnokształcące, pięcioletnie technikum oraz trzyletnia branżowa szkoła I stopnia – typy szkół, do których uczęszcza się po zakończeniu edukacji na poziomie podstawowym. Szkoły ponadpodstawowe to również: trzyletnia szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

Liceum ogólnokształcące – typ ponadpodstawowej szkoły czteroletniej, której ukończenie daje wykształcenie średnie i umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Technikum – typ ponadpodstawowej szkoły pięcioletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz dalsze kształcenie na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Branżowa szkoła I stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły trzyletniej kształcącej w zawodzie, której ukończenie daje wykształcenie zasadnicze branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II.

Branżowa szkoła II stopnia – typ ponadpodstawowej szkoły dwuletniej, do której można uczęszczać po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia. Ukończenie branżowej szkoły II stopnia daje wykształcenie średnie branżowe i umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. W technikum, w zawodzie dwukwalifikacyjnym, w większości przypadków pierwsza kwalifikacja jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole I stopnia, natomiast druga kwalifikacja z technikum jest kwalifikacją zawodową nauczaną w branżowej szkole II stopnia. Po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia i po zdaniu egzaminu maturalnego, możliwa jest dalsza edukacja na studiach wyższych lub w szkołach policealnych.

Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – szkoły kształcące w zawodach szkolnictwa branżowego to: pięcioletnie technikum, trzyletnia branżowa szkoła I stopnia, dwuletnia branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna kształcąca w zależności od zawodu od 1 roku do 2,5 lat.

Egzamin maturalny – egzamin przeprowadzany dla absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum posiadających wykształcenie średnie lub dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia posiadających wykształcenie średnie branżowe, umożliwiającą uzyskanie świadectwa dojrzałości, które wraz z zaświadczeniem o wynikach egzaminu jest podstawowym kryterium przyjęcia absolwenta na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

Egzamin zawodowy – egzamin umożliwiający uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego.

Praktyczna nauka zawodu – rodzaj obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w formie zajęć praktycznych oraz w formie praktyk zawodowych, a w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami – przez pracodawcę w ramach umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w formie zajęć praktycznych. Zajęcia praktyczne organizuje się dla uczniów i młodocianych w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w danym

zawodzie, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców – również w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

Kwalifikacja – w rozumieniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji to określony zestaw efektów uczenia się – zgodnych z ustalonymi standardami – których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Kwalifikacje można podzielić na:

- a) kwalifikacje pełne, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- b) kwalifikacje cząstkowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Kwalifikacje cząstkowe mogą być tworzone zarówno w systemach oświaty (kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie) i szkolnictwa wyższego (kwalifikacje podyplomowe), jak i poza nimi (kwalifikacje rynkowe i uregulowane).

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji

zawodowej wydany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji. Kwalifikacje w zawodzie wyodrębnione w ramach poszczególnych zawodów są opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach jako zestawy oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, pozwalający na samodzielne wykonywanie zadań zawodowych oraz kryteriów weryfikacji efektów kształcenia, czyli opisanych wymagań, które potwierdzą osiągnięcie efektów kształcenia w danej kwalifikacji.

Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (KKZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji.

Kurs Umiejętności Zawodowych (KUZ) – kurs, którego program nauczania uwzględnia: podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Europejska Rama Kwalifikacji (ERK) – to struktura poziomów kwalifikacji stanowiąca układ odniesienia dla krajowych ram kwalifikacji, umożliwiająca pośrednie porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. Została ona przedstawiona w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady.

Polska Rama Kwalifikacji (PRK) – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim

poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – zakres i stopień złożoności wymaganych efektów uczenia się dla kwalifikacji danego poziomu, sformułowanych za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się.

Rzemiosło – zgodnie z ustawą z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez:

- a) osobę fizyczną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji tej osoby i jej pracy własnej, w imieniu własnym i na rachunek tej osoby – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub
- b) wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej – jeżeli spełniają oni indywidualnie i łącznie warunki określone w pkt 1, lub
- c) spółkę jawną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy, wszystkich wspólników i ich pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub

- d) spółkę komandytową osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy, wszystkich wspólników i ich pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub
- e) spółkę komandytowo–akcyjną osób fizycznych, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy, wszystkich wspólników i ich pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub
- f) jednoosobową spółkę kapitałową, powstałą na podstawie art. 551 §5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą, z wykorzystaniem swoich zawodowych kwalifikacji i pracy własnej – jeżeli powstała spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub
- g) spółkę, o której mowa w pkt 3–5, jeżeli działalność gospodarcza jest wykonywana z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy, przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem, że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika lub
- h) wspólników spółki cywilnej osób fizycznych w zakresie wykonywanej przez nich

wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza jest wykonywana z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji przynajmniej jednego wspólnika i jego pracy własnej, pod warunkiem, że pozostałymi wspólnikami są małżonek, wstępni lub zstępni wspólnika oraz wszyscy wspólnicy łącznie są mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

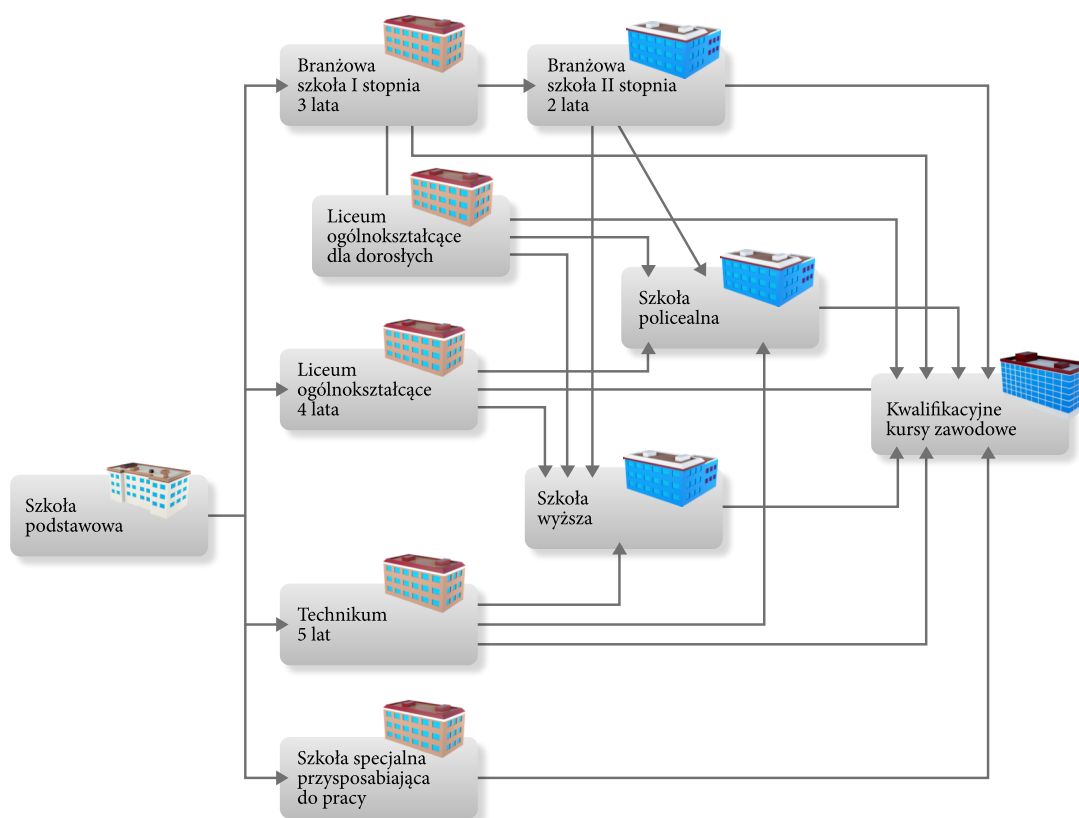
Do rzemiosła nie zalicza się działalności handlowej, usług hotelarskich, działalności transportowej, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

Egzamin czeladniczy – jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, określonego w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, a w przypadku zawodów szkolnych – w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

CZĘŚĆ I – OGÓLNE INFORMACJE O SYSTEMIE KSZTAŁCENIA W POLSCE

System oświaty w Polsce przewiduje różne poziomy i formy nauki. Po ukończeniu każdego etapu kształcenia uczeń samodzielnie lub wraz z rodzicami, podejmuje decyzję o wyborze dalszej drogi kształcenia. Poniżej przedstawiamy schemat, który pokazuje, jakie są możliwości kształcenia w Polsce.

Schemat kształcenia w Polsce obowiązujący od 1 września 2019 r.

Źródło: dostępny w internecie: doradztwo.ore.edu.pl

1. STRUKTURA UCZENIA W POLSCE

Struktura uczenia w Polsce obejmuje:

1. WCZESNĄ EDUKACJĘ I OPIEKĘ

- a) placówki dla dzieci w wieku 0–3 lata: żłobki, kluby dziecięce,
- b) placówki dla dzieci w wieku 3–6 lat: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego, punkty przedszkolne.

2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE

- a) 8–letnią szkołę podstawową.

3. SZKOLNICTWO PONADPODSTAWOWE

- a) 4–letnie liceum ogólnokształcące,
- b) 5–letnie technikum,
- c) 3–letnią branżową szkołę I stopnia,
- d) 2–letnią branżową szkołę II stopnia,
- e) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- f) 3–letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

4. KSZTAŁCENIE W RZEMIOŚLE

- a) odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zawartej zgodnie z przepisami prawa pracy pomiędzy rzemieślnikiem a młodocianym pracownikiem.

5. SZKOLNICTWO WYŻSZE

- a) studia licencjackie,
- b) studia inżynierskie,
- c) uzupełniające studia magisterskie,
- d) jednolite studia magisterskie,
- e) studia doktorskie.

6. KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH

- a) szkołę podstawową dla dorosłych (7 i 8 klasa),
- b) 4-letnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- c) 2-letnią branżową szkołę II stopnia,
- d) szkołę policealną o okresie nauki od 1 roku do 2,5 lat,
- e) kwalifikacyjne kursy zawodowe,
- f) kursy umiejętności zawodowych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej nastąpiło 1 września 2017 r. Wprowadzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia nastąpiło w roku szkolnym 2020/2021.

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

W polskim systemie edukacji oddzielono obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

2. UZYSKIWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Uzyskiwanie kwalifikacji możliwe jest w różnych formach. Kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są m.in. następujące akty prawne:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- b) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- c) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- d) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego,

- f) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
- g) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego,
- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie”.

NABYWANIE I POTWIERDZANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

W branżowych szkołach I stopnia nauczane są zawody, w których wyodrębniono jedną kwalifikację. Górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny jako zawód kształcony w branżowej szkole I stopnia posiada jedną kwalifikację GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalni innych niż węgiel kamienny.

Uczniowie w trakcie nauki w branżowej szkole I stopnia przystępują do egzaminu zawodowego w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny. Do tego samego egzaminu przystąpić mogą również uczestnicy kwalifikacyjnego kursu zawodowego (jednej z pozaszkolnych form kształcenia).

Egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji w zawodzie przeprowadzany jest w tym samym terminie i na tych samych zasadach zarówno dla uczniów i absolwentów szkół, jak i dla słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych czy eksternów (osób, które chcą potwierdzić swoje kwalifikacje zawodowe nabyte w trakcie pracy lub po co najmniej 2 latach kształcenia w danym zawodzie).

Egzaminy zawodowe prowadzą Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (OKE).

DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE I INNE W ZAKRESIE ZAWODÓW

Od września 2019 roku szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, może być realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły, a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej/ wyodrębnionych w zawodzie, określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Jeżeli dla danego zawodu przewidziano dodatkowe umiejętności zawodowe, ich katalog ujęty jest w załączniku 33 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Dla zawodu górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny nie przewidziano dodatkowej umiejętności zawodowej.

CZĘŚĆ II – INFORMACJE ZAWODOZNAWCZE

1. DANE ZAWODOZNAWCZE

SYNTEZA ZAWODU – GÓRNIK PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY

Synteza zawodu	<p>Górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny uczestniczy w procesach produkcyjnych w zakładach górniczych zajmujących się wydobywaniem złóż rud żelaza lub metali nieżelaznych, soli oraz innych użytecznych kopalni, takich, jak np. gipsy, anhydryty, rudy barytu, granity, piaskowce, wapień itp. Prowadzi roboty udostępniające, przygotowawcze, likwidacyjne, zbrojeniowe i eksploatacyjne w wyżej wymienionych podziemnych zakładach górniczych, przestrzegając zasad prawa geologicznego i górniczego, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska naturalnego. Górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny rozpoznaje także zagrożenia naturalne i zapobiega ich powstawaniu.</p>
-----------------------	---

Do zawodu górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny (kwalifikacja pełna) przypisany jest III poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

GLÓWNE ZADANIA ZAWODOWE

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalni innych niż węgiel kamienny:

- a) wykonywania robót związanych z drażeniem, utrzymaniem i likwidacją podziemnych wyrobisk górniczych,
- b) wykonywania robót związanych z wydobywaniem kopalni innych niż węgiel kamienny,
- c) wykonywania robót związanych z wentylacją i klimatyzacją podziemnych wyrobisk górniczych,

- d) wykonywania robót związanych z rozpoznawaniem, zwalczaniem i profilaktyką zagrożeń w podziemnych zakładach górniczych.

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

W zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny wyodrębniono jedną kwalifikację:

Oznaczenie kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Poziom PRK
GIW.04.	Eksploatacja podziemna kopalni innych niż węgiel kamienny	3

Do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny (kwalifikacja cząstkowa) przypisany jest 3 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

WARUNKI PRACY

Po zdobyciu zawodu będziesz pracował/pracowała:

- w zakładach górniczych specjalizujących się w prowadzeniu robót udostępniających i przygotowawczych,
- pod ziemią i na powierzchni,
- w zespole,
- w oświetleniu sztucznym lub po ciemku,
- w środowisku o ograniczonym dostępie do tlenu,
- w pozycji dostosowanej do warunków wydobycia,
- wykorzystując specjalistyczne narzędzia oraz przyrządy pomiarowe,
- w środowisku narażonym na hałas i zapylenie.

PREFEROWANE W ZAWODZIE PREDYSPOZYCJE

W zawodzie górnictwo podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny preferowane są następujące predyspozycje:

1. w kategorii wymagań fizycznych

- a) ogólna sprawność fizyczna i dobry stan zdrowia,
- b) sprawność narządów wzroku i słuchu,
- c) sprawność układu oddechowego,
- d) sprawność układu krążenia,
- e) sprawność układu nerwowego,
- f) sprawność układu mięśniowego,
- g) sprawność układu kostno-stawowego.

2. w kategorii sprawności sensomotorycznych

- a) ostrość wzroku,
- b) widzenie stereoskopowe,
- c) dobry słuch,
- d) zmysł równowagi,
- e) sprawność manualna,
- f) koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- g) brak lęku małych przestrzeni,
- h) spostrzegawczość.

3. w kategorii sprawności i zdolności

- a) zdolności techniczne,
- b) logiczne myślenie,
- c) zdolność koncentracji uwagi.

4. w kategorii cech osobowościowych

- a) wytrwałość i cierpliwość,
- b) rozwaga i odpowiedzialność,

- c) zrównoważenie i ostrożność w działaniu,
- d) odporność na działanie pod presją czasu,
- e) gotowość do pracy w trudnych warunkach,
- f) wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- g) odporność na zmienne warunki pracy.

PRZECIWWSKAZANIA DO ROZPOCZĘCIA PRACY I KSZTAŁCENIA W DANYM ZAWODZIE LUB SZKOLE

Do przeciwwskazań wykonywania zawodu górnika podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny należą:

- a) niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim i umiarkowanym,
- b) choroby stawów i kręgosłupa,
- c) dysfunkcje kończyn górnych i dolnych,
- d) choroby układu krążenia, w tym wysokie ciśnienie,
- e) słaby wzrok i słuch,
- f) choroby układu nerwowego i układu oddechowego,
- g) klaustrofobia lub lęk przed przebywaniem w ciemnych pomieszczeniach,
- h) choroby dermatologiczne rąk,
- i) niewystarczająca kondycja fizyczna,
- j) brak odporności na stres i sytuacje awaryjne,
- k) brak zdolności technicznych, manualnych,
- l) brak wyobraźni przestrzennej,
- m) brak umiejętności współpracy w zespole.

PLUSY I MINUSY ZAWODU

PLUSY ZAWODU	MINUSY ZAWODU
<ul style="list-style-type: none"> a) możliwość awansu zawodowego i samorealizacji, b) stałe zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy, c) stałe zapotrzebowanie na międzynarodowym rynku pracy, d) możliwość ciągłego doskonalenia zawodowego poprzez kolejne kursy, szkolenia, praktyki, e) możliwość pracy w pokrewnych zawodach związanych z górnictwem, f) możliwość uzyskania ponadprzeciętnych dochodów, g) przywileje górnicze, takie jak wcześniejsza emerytura i karta górnika, h) stabilność zatrudnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> a) konieczność pracy zmianowej, b) praca pod ziemią, a więc w szczególnych ciężkich warunkach, c) praca ciężka, wymagająca wysiłku fizycznego i znakomitej wydolności fizycznej, d) duży wysiłek psychiczny, e) praca w trudnym środowisku (oddziaływanie różnych substancji chemicznych, zanieczyszczenie pyłem, hałas, wibracje, podwyższone warunki mikroklimatu), f) praca w trudnych warunkach stwarza narażenie na tąpnięcia i zawały, podziemne pożary, promieniotwórczość naturalną, gazy, g) praca w zmiennych warunkach.

TYPOWE DLA ZAWODU MIEJSCA PRACY

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie górnictwo podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny może podejmować pracę w:

- a) zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny,
- b) przedsiębiorstwach geologicznych i poszukiwawczych,
- c) przedsiębiorstwach budownictwa geotechnicznego.

Ponadto może:

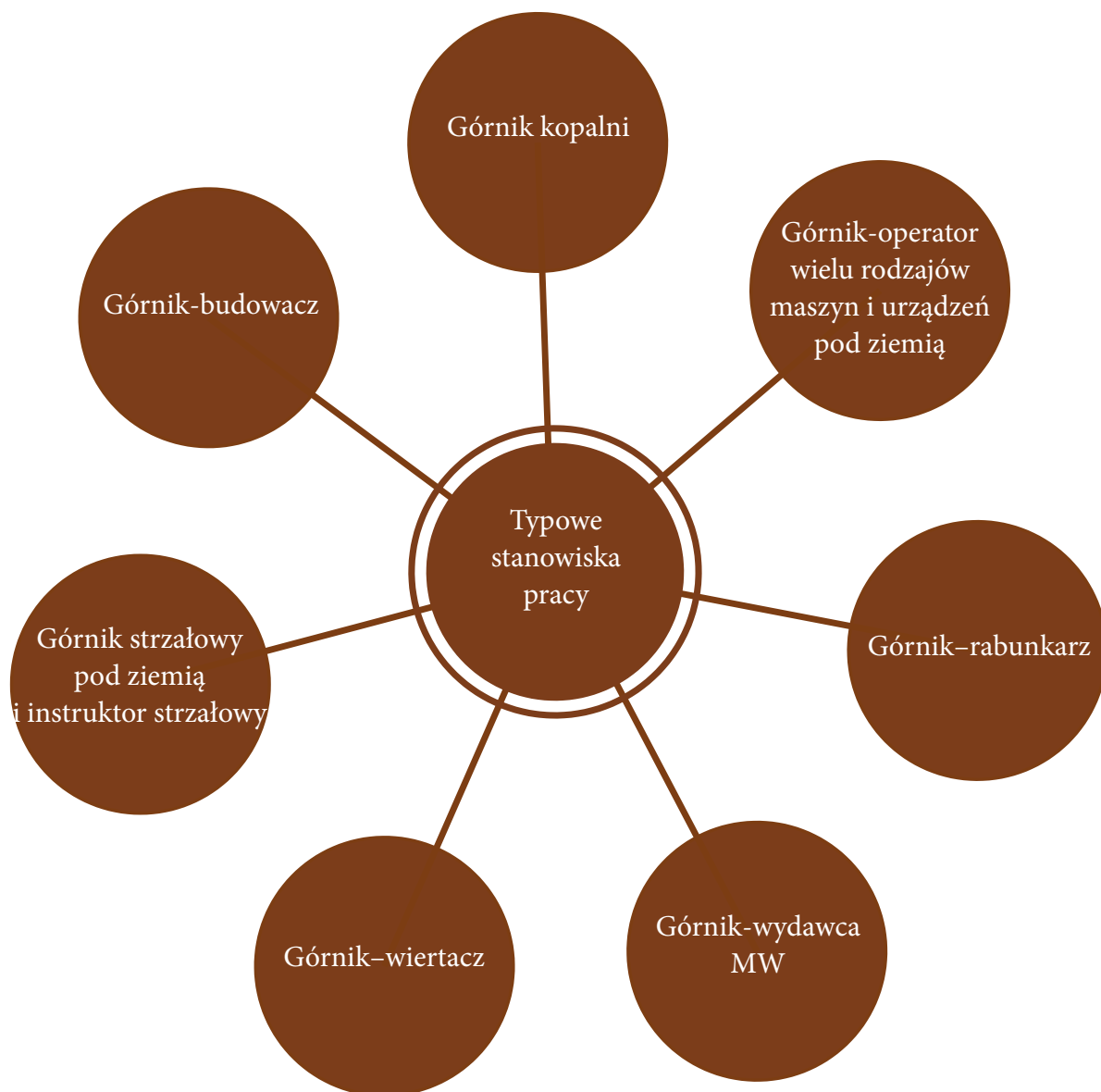
- a) założyć prywatną działalność gospodarczą związaną z prowadzeniem usług dotyczących podziemnej eksploatacji,
- b) pracować na stanowiskach robotniczych, realizując zadania wynikające z ruchu podziemnego zakładu górniczego,

- c) awansować na stanowiska, takie jak: górnik operator, górnik rabunkarz, instruktor strzałowy, a po uzyskaniu doświadczenia zawodowego, kompetencji organizacyjnych oraz w zakresie zarządzania małymi zespołami pracowników może być wyznaczany na przodowego zespołu,
- d) dalej się kształcić w branżowej szkole II stopnia lub średniej (technikum , liceum) i uzyskać wykształcenie średnie,
- e) po zdaniu matury dalej się kształcić w kierunkach techniki górniczej, kontynuując naukę na wyższej uczelni np. na Wydziale Górnictwa, Inżynierii Bezpieczeństwa i Automatyki Przemysłowej Politechniki Śląskiej – kierunek Górnictwo i Geologia, czy na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej, uzyskując tytuł magistra lub magistra inżyniera w wybranej specjalności,
- f) po uzyskaniu wykształcenia wyższego awansować na stanowisko np. nadsztygara, kierownika robót górniczych, kierownika ruchu zakładu górniczego, dyrektora technicznego kopalni, dyrektora kopalni,
- g) może także uzupełniać kwalifikacje częściowe poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych o charakterze pokrewnym do posiadanych kwalifikacji lub uzupełniać kwalifikacje rynkowe np. w zakresie: ratownictwa górniczego, pierwszej pomocy, technologii wydobywania kopalni, budowy i właściwościach skał,
- h) doskonalić umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach, konferencjach, jak również warsztatach tematycznych dotyczących nowoczesnej technologii i techniki wydobywania,
- i) doskonalić umiejętności uczestnicząc w warsztatach z obsługi specjalistycznych maszynami i urządzeń górniczych organizowanych przez firmy i producentów tych maszyn, urządzeń oraz organizacje branżowe.

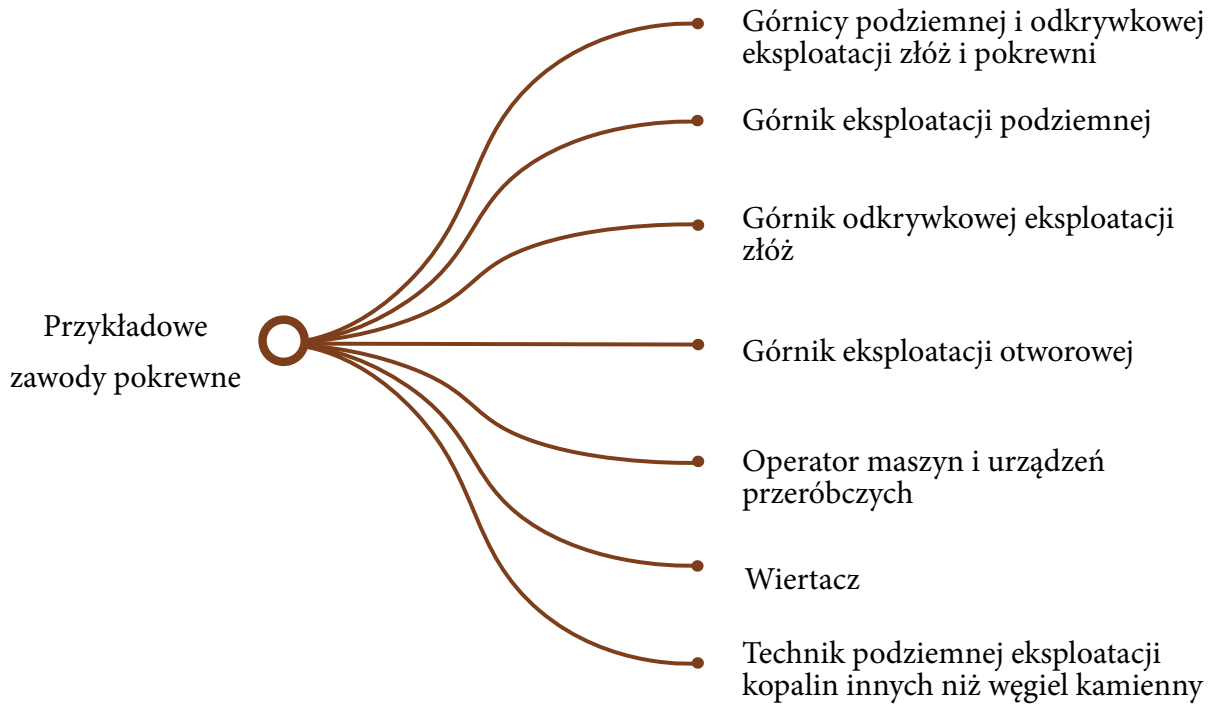

TYPOWE DLA ZAWODU STANOWISKA PRACY

Do typowych stanowisk pracy w tym zawodzie należą:

Zawodami pokrewnymi są:

WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY GÓRNIKA PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY – PRZYKŁADOWE PRZYRZĄDY POMIAROWE, NARZĘDZIA I URZĄDZENIA WYKORZYSTYWANE W PRACY

Typowe urządzenia wykorzystywane w pracy:

- maszyny i urządzenia do wydobywania: kombajny chodnikowe i ścianowe, kombajny strugowe, kompleksy ścianowe, maszyny drążące TBM (ang. *tunnel boring machine*), strugi, urządzenia wiertnicze, agregaty urabiające i całe kompleksy ścianowe, czyli zespoły tych maszyn, współpracujących ze sobą, przenośniki zgrzeblowe i taśmowe, kołowroty,
- elementy obudowy i wentylacji,
- maszyny i urządzenia do transportu górników i kopalni: ładowarki, przenośniki zgrzeblowe i taśmowe, kołowroty, wielokrążki, windy, skipy, wozy kopalniane.

Materiały i środki strzałowe, materiał wybuchowy:

- a) pojedynczy związek chemiczny lub mieszanina kilku związków chemicznych,
- b) materiały wybuchowe kruszące – np. kwas pikrynowy, trotyl, nitrogliceryna, dynamity, heksogen.

Narzędzia pomocnicze:

- a) wiertarki elektryczne i pneumatyczne,
- b) podnośniki, łomy, lewary,
- c) narzędzia ślusarskie,
- d) kilofy, łopaty,
- e) siekiery,
- f) piły,
- g) młoty,
- h) siłowniki,
- i) betoniarki,
- j) rusztowania,
- k) przyrządy pomiarowe,
- l) wentylatory górnicze,
- m) lutnie górnicze,
- n) klucze,
- o) rusztowania.

Przykładowe przyrządy pomiarowe wykorzystywane w pracy:

- a) przyrządy pomiarowe do pomiarów parametrów powietrza: anemometry, do pomiaru prędkości powietrza, skrzydełkowy z mechanizmem zegarowym, czasowy, skrzydełkowy z licznikiem,
- b) eksplozometr – miernik do pomiaru gazów wybuchowych,
- c) miernik do pomiaru gazów toksycznych.

Inne przedmioty wykorzystywane w pracy:

- a) artykuły udzielania pierwszej pomocy i apteczki podręczne, opatrunek osobisty,
- b) plany, mapy, programy komputerowe wspomagające procesy projektowe, zarządzania, bezpieczeństwa, organizacyjne, łączności, itp.

Różne kolory kasków (w zależności od funkcji/stanowiska):

- a) Biały – dozór kopalni (dyrektor, inżynier, technik, nadsztygar, sztygar, nadgórnik),
- b) Biały z czerwonym paskiem lub naklejką stacji górniczej – instruktor strażowy, ratownik górniczy,
- c) Żółty – elektryk,
- d) Brązowy – górnik,
- e) Czerwony – górnik strażowy,
- f) Niebieski – operator maszyn i urządzeń, sygnalista szybowy,
- g) Zielony – uczniowie, stażyści, nowo przyjęci,
- h) Pomarańczowy – mierniczy górniczy, pracownik działu technicznej kontroli jakości.

OCHRONNA ODZIEŻ ROBOCZA

Do artykułów ochronnych niezbędnych na stanowisku pracy należą:

- a) aparaty uciezkowe,
- b) buty robocze,
- c) gumowce górnicze,
- d) kask,
- e) kombinezon – kurtka i spodnie robocze,
- f) koszule robocze,
- g) półmaski przeciwpyłowe, maski przeciwgazowe z filtrem, czołowa lampka górnicza, pas przeciwwstrząsowy, okulary, środki ochrony słuchu i dłoni, szelki bezpieczeństwa, osłona kolana.

Ponadto na wyposażeniu stanowiska pracy powinny się znaleźć:

- a) apteczka,
- b) górniczy strój galowy.

2. MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Po ukończeniu 8-letniej szkoły podstawowej kwalifikację można uzyskać poprzez naukę w 3-letniej branżowej szkole I stopnia w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny, w ramach kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny.

Przed rozpoczęciem kształcenia lekarz Medycyny Pracy musi dokonać oceny możliwości pobierania nauki uwzględniającej stan zdrowia i zagrożenia występujące w miejscu nauki oraz wystawić zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu. Zaświadczenie to należy dostarczyć do szkoły przed rozpoczęciem kształcenia w zawodzie (skierowanie na badanie wystawia szkoła).

Przystąpienie w trakcie nauki do egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny i jego zdanie daje możliwość, po ukończeniu szkoły, uzyskania dyplomu zawodowego w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny na podstawie świadectwa ukończenia branżowej szkoły I stopnia oraz certyfikatu kwalifikacji zawodowej GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny.

Podczas nauki zawodu umiejętności praktyczne uczeń zdobywa w zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny, przedsiębiorstwach geologicznych i poszukiwawczych, warsztatach szkolnych, centrach kształcenia zawodowego oraz zakładach z branży górniczej, w których może odbywać praktyczną naukę zawodu.

Kwalifikację w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny można także uzyskać poprzez korzystanie z oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych w ramach kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny.

Istnieje również możliwość przygotowania do wykonywania poszczególnych zadań zawodowych poprzez korzystanie z oferty kursów umiejętności zawodowych. Również uczniowie liceum ogólnokształcącego równoległe do nauki w liceum mogą uczęszczać na kwalifikacyjny kurs zawodowy z kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny i zdać egzamin zawodowy z tej kwalifikacji. Dyplom w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny otrzymają po ukończeniu liceum oraz uzyskaniu wykształcenia średniego.

Kwalifikacje w zawodzie można także uzyskać w trybie tzw. eksternistycznych egzaminów zawodowych, do których mogą przystąpić osoby dorosłe, które co najmniej dwa lata kształciły się lub co najmniej dwa lata pracowały w zawodzie (np. za granicą). Osoby, te jeśli posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe lub średnie lub średnie branżowe – mogą zostać górnikami podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny po zdaniu egzaminu eksternistycznego zawodowego z kwalifikacji GIW.04. Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny.

MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI NAUKI LUB UZUPEŁNIANIA KWALIFIKACJI – GÓRNIK PODZIEMNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN INNYCH NIŻ WĘGIEL KAMIENNY

Każdy górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny powinien ustawicznie doskonalić własne umiejętności zawodowe. Wynika to z rozwoju rozwiązań aparatów i urządzeń górnictwa. Może poszerzać je poprzez udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez firmy i producentów tych urządzeń oraz organizacje branżowe. Może także uzupełniać kwalifikacje cząstkowe poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych o charakterze pokrewnym do posiadanych kwalifikacji lub uzupełniać kwalifikacje rynkowe.

Ponadto istnieje możliwość kontynuowania nauki w branżowej szkole II stopnia lub na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w kwalifikacji GIW.10. Organizacja i prowadzenie eksploatacji podziemnej kopaliny innych niż węgiel kamienny, celem uzyskania dyplomu w zawodzie technik podziemnej eksploatacji kopaliny innych niż węgiel kamienny.

Ścieżka 1. Dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia

**BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA
3 LATA**

w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji
kopaliny innych niż węgiel kamienny

+ zdanie egzaminu zawodowego
z kwalifikacji
GIW.04. Eksploatacja podziemna kopaliny
innych niż węgiel kamienny

Zawód górnik podziemnej eksploatacji kopaliny innych
niż węgiel kamienny

BRANŻOWA SZKOŁA II STOPNIA 2 LATA

w zawodzie technik podziemnej eksploatacji
kopaliny innych niż węgiel kamienny
(szkoła z maturą)

+ zdanie egzaminu zawodowego z kwalifikacji
GIW.10. Organizacja i prowadzenie eksploatacji
podziemnej kopaliny innych niż węgiel kamienny

lub

Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy z kwalifikacji
GIW.10. Organizacja i prowadzenie eksploatacji
podziemnej kopaliny innych niż węgiel kamienny

+ zdanie egzaminu zawodowego z tej kwalifikacji

Zawód technik podziemnej eksploatacji
kopaliny innych niż węgiel kamienny

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu górnika podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny są:

- a) wydawany przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne suplement Europass do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (w języku polskim i angielskim),
- b) dodatkowe uprawnienia, np.: spawacza pod ziemią, górnika strzałowego, instruktora strzałowego, operatora samojezdnych maszyn: ładowarek łyżkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn z ruchomymi platformami w ruchu podziemnych zakładów górniczych,
- c) udokumentowane doświadczenie w pracy w górnictwie i rekomendacje od poprzednich pracodawców lub z odbytych praktyk,
- d) certyfikat lub zaświadczenie potwierdzające znajomość języka obcego w stopniu komunikatywnym.

3. SYTUACJA ZAWODU NA RYNKU PRACY

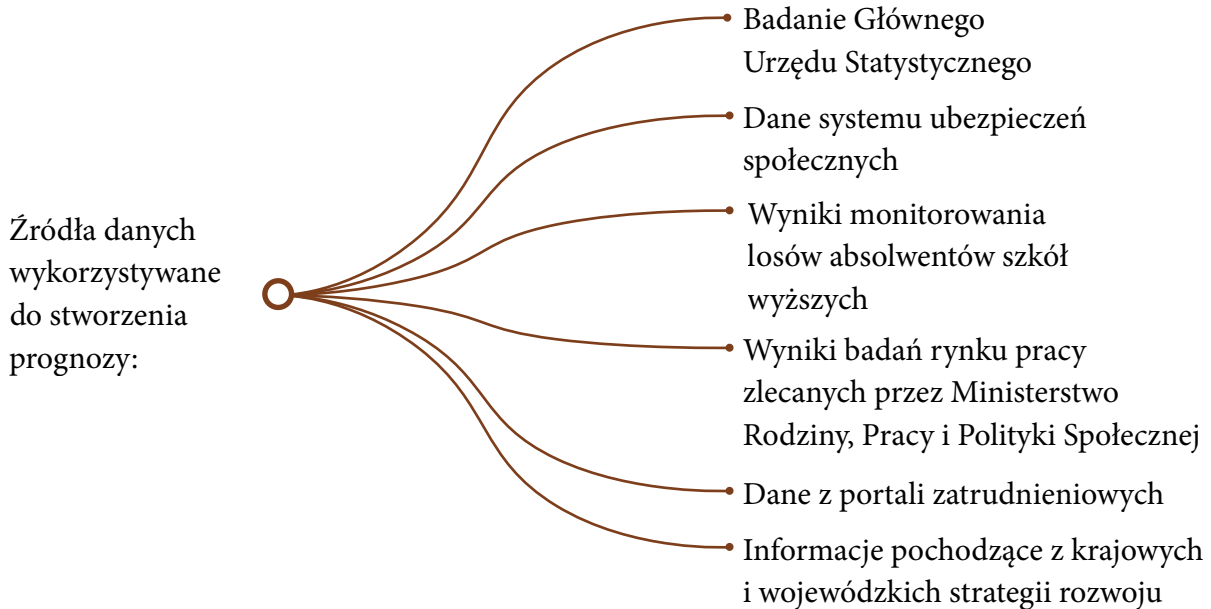
ZAPOTRZEBOWANIE

Praca górnika ze względu na specyfikę nie należy do łatwych, pomimo rozwoju technik wydobywczych, jest trudna i niebezpieczna. Zapotrzebowanie na pracowników w branży górniczej jest stałe i wciąż są poszukiwani chętni do pracy w zawodzie górnika podziemnej eksploatacji, w szczególności górnika eksploatacji podziemnej kopalin innych niż węgiel kamienny. Może on podjąć pracę w miejscu praktyk, odbywanych w trakcie edukacji. Może znaleźć zatrudnienie w ramach przedsiębiorstw realizujących prace wydobywcze surowców kopalnych (kopalnie, spółki), w firmach zajmujących się drążeniem i zabezpieczaniem wyrobisk oraz budową infrastruktury, w tym szybów, tuneli metra na krajowym i zagranicznym rynku pracy.

PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO NA KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy jest określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i uwzględnia dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane m.in. na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad

sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Prognoza ma na celu ułatwienie finansowania kształcenia zawodowego na odpowiednim poziomie, a przez to zmniejszenie skutków nadmiernego finansowania zawodów nadwyżkowych. Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, jest również wykorzystywana m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy, w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia, polegających na wydawaniu opinii co do zasadności kształcenia w danym zawodzie. Stanowi ona również punkt odniesienia dla Samorządów Województw do corocznego przygotowywania wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana jest pracodawcom refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego została opublikowana obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

Prognoza zbiera w całość różne źródła opisujące tendencje na rynku pracy w odniesieniu do strategii rozwoju państwa i regionów. Ma na celu dostarczenie takich informacji, by można było kształtować i dopasowywać ofertę szkolnictwa branżowego w sposób właściwy do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy, a ukazywać się ma corocznie, do 1 lutego danego roku.

W dokumencie można znaleźć uporządkowany alfabetycznie wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, na które – ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa – prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. W zestawieniu znajdują się również dane dotyczące rynku pracy w poszczególnych województwach, dla zawodów, dla których prognozowane jest duże i umiarkowanie duże zapotrzebowanie na pracowników.

Według prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego zawód górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny nie znalazł się wśród zawodów, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, jest prognozowane szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

Aktualne zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny można sprawdzić w przygotowywanej corocznie Prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

W prognozie z roku 2023 zidentyfikowano 33 zawody o szczególnym znaczeniu na krajowym rynku pracy:

Lp. Nazwa zawodu (alfabetycznie)	Symbol cyfrowy zawodu
1. Automatyk	731107
2. Betoniarz-zbrojarz	711402
3. Cieśla	711501
4. Dekarz	712101
5. Elektromechanik	741201
6. Elektryk	741103
7. Kierowca mechanik	832201
8. Mechanik-monter maszyn i urządzeń	723310
9. Mechatronik	742118
10. Monter izolacji przemysłowych	712403
11. Monter konstrukcji budowlanych	711102
12. Monter nawierzchni kolejowej	711603
13. Monter stolarki budowlanej	712906
14. Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	814209
15. Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych	834209
16. Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	313211
17. Operator obrabiarek skrawających	722307
18. Technik automatyk	311909
19. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	311407
20. Technik budowy dróg	311216
21. Technik dekarstwa	311221
22. Technik elektroenergetyk transportu szynowego	311302
23. Technik elektryk	311303
24. Technik energetyk	311307
25. Technik gospodarki odpadami	325515
26. Technik izolacji przemysłowych	311608
27. Technik mechanik	311504
28. Technik mechatronik	311410
29. Technik programista	351406
30. Technik robotyk	311413
31. Technik spawalnictwa	311516
32. Technik montażu i automatyki stolarki budowlanej	311222
33. Technik transportu kolejowego	311928

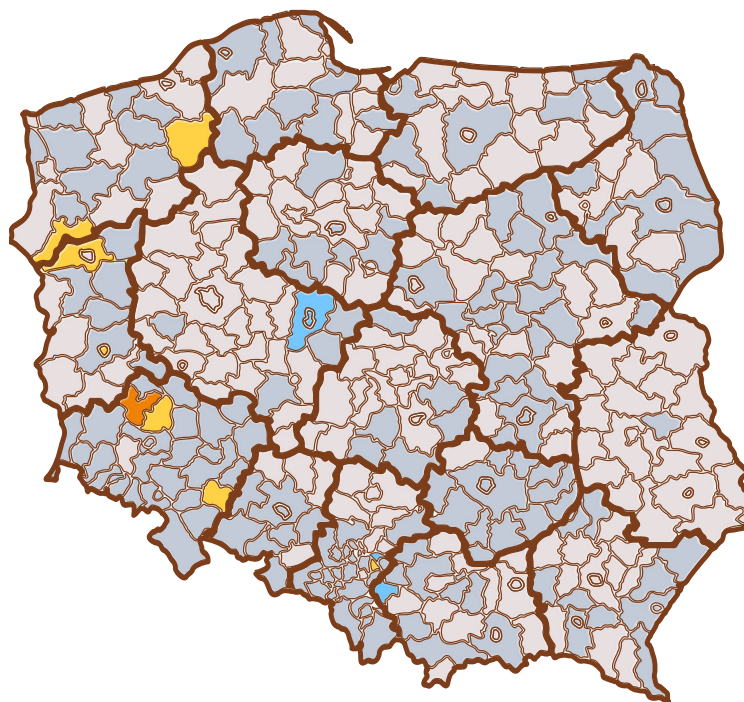
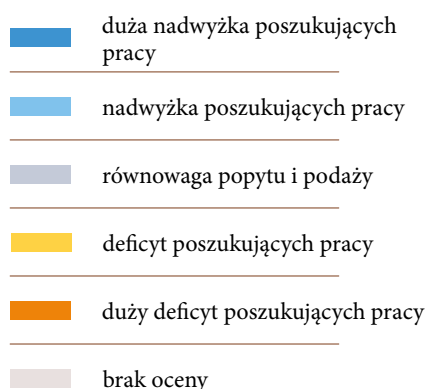
Zawód górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny nie znalazł się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym rynku pracy.

W prognozie na rok szkolny 2022/2023, dla zawodu górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny zapotrzebowanie na pracowników przedstawia się następująco:

Prognoza zapotrzebowania wg danych GUS na zawód:	
Górnictwo podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny – dane z całej Polski	Ilość
Liczba jednostek, które wykazały zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	663
Liczba zatrudnionych w zawodach zgodnie z KZSZ	42616
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	73
Liczba poszukiwanych pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	1980
Liczba jednostek, które wykazały poszukiwanie pracowników na umowę zlecenie w zawodach zgodnie z KZSZ	14
Liczba poszukiwanych pracowników na umowę zlecenie zgodnie z KZSZ	62
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	86
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie rocznej) w zawodach zgodnie z KZSZ	1289
Liczba jednostek, które planują przyjęcia pracowników (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	77
Liczba pracowników – planowane przyjęcia (w perspektywie trzyletniej) w zawodach zgodnie z KZSZ	3025
Liczba jednostek, które planują zwolnienia pracowników w zawodach zgodnie z KZSZ	384
Liczba pracowników – planowane zwolnienia w zawodach zgodnie z KZSZ	959

(źródło: stat.gov.pl)

Relacja między dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców – górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych (2023 r.)

ZAROBKI

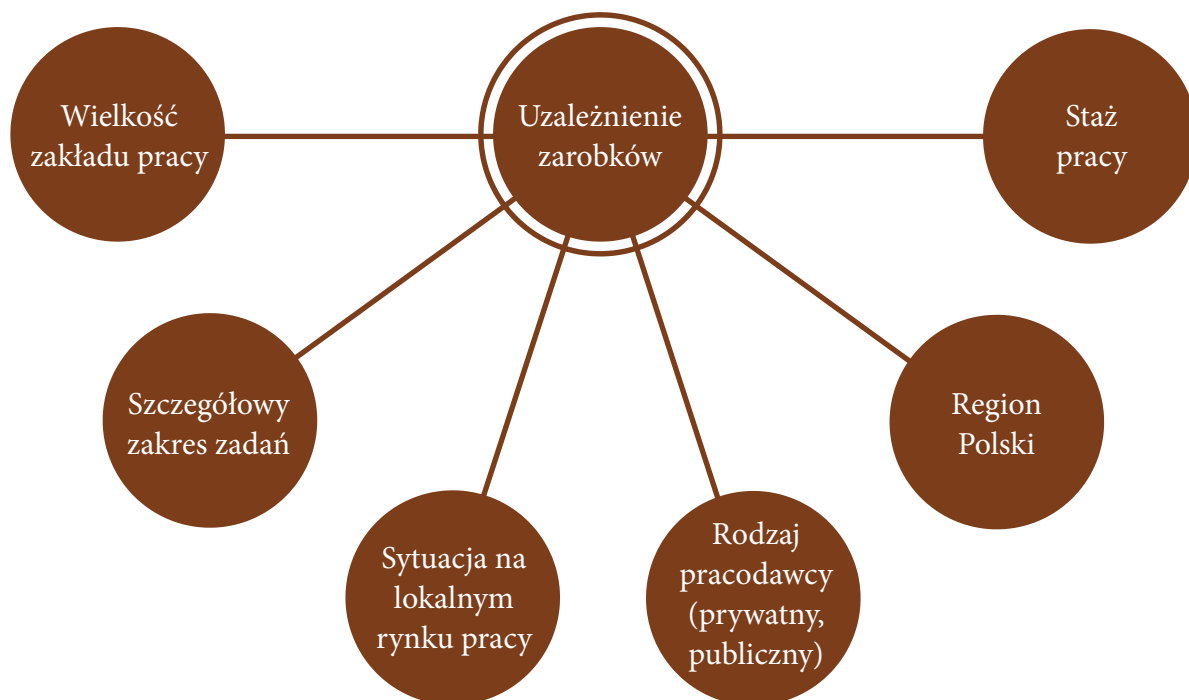
Wynagrodzenie (2023 r.) osób pracujących w zawodzie górnicy podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny jest zróżnicowane i zawiera się z reguły w przedziale od 6290 zł do 9680 zł brutto miesięcznie¹.

Średnie wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie górnicy podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny w 2023 roku.

wynagrodzenia.pl/moja-placa/ile-zarabia-gornik

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny uzależniony jest od:

Polecane źródła danych:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

stat.gov.pl

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI NA TEMAT ZATRUDNIENIA

Informacji na temat zatrudnienia szukaj na:

- a) pracuj.pl
- b) goldenline.pl
- c) praca.pl
- d) praca.gov.pl
- e) praca.money.pl
- f) praca.gratka.pl

Orientacyjna mapa szkół prowadzących kształcenie w zawodzie górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny, w roku szkolnym 2022/2023

WYNIKI EGZAMINÓW ZAWODOWYCH

W trakcie nauki w szkole uczniowie zdają egzamin zawodowy. Zdany egzamin oraz ukończenie szkoły daje tytuł górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny.

Aby zdać egzamin zawodowy należy uzyskać:

1. z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
2. z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

Wyniki szczegółowe dla kwalifikacji GIW.04. na podstawie opublikowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy w 2022 roku.

Symbol kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Symbol cyfrowy i nazwa zawodu	Liczba osób przystępujących do egzaminu			Zdawalność		
			część pisemna	część praktyczna	cały egzamin*	zdawalność cz. pisemna	zdawalność cz. praktyczna	zdawalność egzaminu
Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.								
GIW.04.	Eksploatacja podziemna kopalin innych niż węgiel kamienny	811112 – Górnik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny, 311709 – Technik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny	148	145	143	92,57%	96,55%	89,51%

*Obejmuje zdających, którzy uzyskali wyniki z obu części egzaminu (przystąpili do obu części egzaminu).

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku, Centralna Komisja Egzaminacyjna.

Zdawalność egzaminu z podziałem na uczniów, absolwentów, eksternów i osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w kwalifikacjach GIW.04.

Symbol kwalifikacji	absolwent			ekstern			kursant			uczeń		
	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *	część pisemna	część praktyczna	cały egzamin *
Wyniki ogólne egzaminu zawodowego w czerwcu i lipcu 2022 r.												
GIW.04.	-	-	-	97,1%	100%	97,1%	100%	100%	100%	89,5%	94,7%	85,1%

*Obejmuje zdających, którzy uzyskali wyniki z obu części egzaminu (przystąpili do obu części egzaminu).

Źródło: na podstawie Sprawozdania z osiągnięć zdających egzamin zawodowy oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w 2022 roku,

Centralna Komisja Egzaminacyjna.

CZĘŚĆ III- MATERIAŁY POMOCNICZE

1. NARZĘDZIA I MATERIAŁY WZBOGACAJĄCE WARSZTAT PRACY DORADCÓW ZAWODOWYCH – PRZYDATNE LINKI

NAZWA PODMIOTU	LINK DO STRONY
Zintegrowana Platforma Edukacyjna	zpe.gov.pl
Opisy zawodów	psz.praca.gov.pl
Portal Infozawodowe	infozawodowe.men.gov.pl
Ośrodek Rozwoju Edukacji	ore.edu.pl
Centrum Informatyczne Edukacji	cie.gov.pl
Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych	rspo.gov.pl
Ministerstwo Edukacji Narodowej – szkolnictwo branżowe	www.gov.pl/web/edukacja/ szkolnictwo-branzowe
Doradztwo edukacyjno–zawodowe Ośrodek Rozwoju Edukacji	doradztwo.ore.edu.pl
Eurodoradztwo Polska w resorcie pracy	eurodoradztwo.praca.gov.pl
Europejskie Ramy Akredytacji dla praktyków poradnictwa zawodowego	corep.it
Portal Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES)	eures.praca.gov.pl
Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia	psz.praca.gov.pl
Zintegrowany System Kwalifikacji	kwalifikacje.gov.pl
Instytut Badań Edukacyjnych	ibe.edu.pl

2. NARZĘDZIA I MATERIAŁY ROZSZERZAJĄCE INFORMACJĘ ZAWODOZNAWCZĄ

- a) Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny (811112),
- b) Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),
- c) Informator o egzaminie zawodowym – górnik podziemnej eksploatacji kopalni innych niż węgiel kamienny (811112),
- d) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy publikowane corocznie w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

3. PRASA BRANŻOWA

- a) „Inżynieria Górnicza” – kwartalnik,
- b) „Maszyny Górnicze” – kwartalnik,
- c) „Przegląd Górniczy” – miesięcznik,
- d) „Wspólne Sprawy” – biuletyn informacyjny.

4. IMPREZY BRANŻOWE

- a) Zimowa Szkoła Mechaniki Górnotworu i Geoinżynierii – wydarzenie cykliczne organizowane przez Akademię Górniczo – Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- b) Międzynarodowe Targi EXPO KATOWICE – Międzynarodowe Targi Górnictwa, Przemysłu Energetycznego i Hutniczego – prezentacja oferty ponad 350 firm, dedykowane dla przemysłów górniczego i energetycznego,
- c) Szkoła Aerologii Górniczej pod patronatem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach,
- d) Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna Górnicze Zagrożenia Naturalne – organizowana przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach wraz ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Górnictwa oraz Komisją Górniczą PAN Oddział w Katowicach.
- e) Szkoła Eksploatacji Podziemnej – organizowana przez Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN wraz z Wydziałem Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami AGH.